

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos XLVI. — Izdan in razposlan dne 13. avgusta 1898.

Vsebina: (Št. 139—141.) 129. Dopustilnica za lokalno železnico Krakov—Kocmyrzów. — 140. Četrti dodatek k izvršitvenemu predpisu k IV. glavnemu kosu zakona z dne 25. oktobra 1896. l. o neposrednih osebnih davkih. — 141. Razglas o ustanovitvi okrajnega glavarstva v Žižkovu na Češkem.

139.

Dopustilnica z dne 31. julija 1898. l.

za lokalno železnico Krakov—Kocmyrzów.

Na podstavi Najvišega pooblastila se mi je v porazumu z udeleženi ministri vzvidelo, podeliti stavbnemu podjetniku Jakobu Judkiewiczu v Krakovu po pogojih in načinih, ustanovljenih v nastopnem, po določbah zakona o dopuščanju železnic z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238) in pa zakona z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz l. 1895) zaproseno dopustilo za gradnjo in obrat lokomotivne železnice, katero bo kot lokalno železnico s pravilnim tirom od postaje Krakov c. kr. priv. cesar Ferdinandove severne železnice s skupno uporabo delne proge od kilometra 0 do 1·4/5 proge c. kr. državne železnice Krakov—Lvov napraviti v Kocmyrzów s krilom od Czyżyn v Mogiło, in pa dovlačnic od postaje Mogiła k samostanskemu mlinu tam in od postaje Bieńczyce na eni strani k parnemu mlinu v Krzesławici in na drugi strani k parnemu mlinu v Bieńczyci:

§. 1.

Železnicam, ki so predmet te dopustilnice, se podeljujejo v členu V. zakona z dne 31. decem-

bra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz l. 1895.) omenjene ugodnosti.

§. 2.

Gradnjo dopuščenih železnic je precej, ko se dobi dovolilo za nje, začeti in jo dokončati najdalje v poldrugem letu, računč od današnjega dne. Dodelane železnice je takoj izročiti javnemu prometu in vzdrževati po njih obrat nepretrgoma ves čas, dokler bo trajalo dopustilo.

Da se bode držal koncesionar gorenjega roka za gradnjo, in pa da napravi in opremi železnice kakor zahteva dopustilo, mora dati na zahtevo državne uprave zagotovilo, položivši varščino 5000 gl. a. v. v vrednostnih papirjih, v katerih se smejo nalagati varovanski novci.

Ako se ne bi izpolnjevale zgoranje dolžnosti po krivdi koncesionarja, se sme izreči, da je zapala ta varščina.

§. 3.

Da izdela koncesionar dopuščene železnice, za to se mu podeljuje pravica razlastitve po določilih dotičnih zakonitih predpisov.

Isto pravico je podeliti koncesionarju tudi glede tistih dovlačnic, ki bi se vtegnile narediti in o katerih bi državna uprava spoznala, da je njih naprava v javni koristi.

§. 4.

Koncesionarju se je ob gradnji in obratu dopuščenih železnic ravnati po vsebini te dopustilnice, in po dopustilnih pogojih, ki jih postavi ministrstvo za železnice in po drugih semkaj spadajočih odredbah, potem po semkaj merečih zakonih in ukazih, zlasti po zakonu o dopuščanju železnic z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238) in po redu za obrat železnic z dne 16. novembra 1851. l. (drž. zak. št. 1 iz l. 1852.), in pa po zakonih in ukazih, kateri se morebiti dadó v bodoče.

Kar se tiče obrata, se odpuščajo varnostne naredbe in obratni predpisi, podani v redu za obrat železnic in v dotičnih dodatnih določilih, v toliko, v kolikor se bo to z ozirom na posebne prometne in obratne razmere dopuščenih železnic, in posebno na njih znižano vozno brzino, zdelo dopustno ministrstvu za železnice, in na to stran bodo veljali posebni obratni predpisi, ki jih izdá ministrstvo za železnice.

§. 5.

Koncesionarju se priznava pravica, da sme s posebnim dovolilom državne uprave in s pogoji, ki jih postavi ta, v izvršitev dopuščenega železniškega podjetja narediti delniško družbo, katera naj stopi v vse pravice in zaveznosti koncesionarja.

Izdaja prednostnih obligacij je izključena.

Koncesionarju pa se priznava nadalje pravica izdati prednostne delnice, katere imajo glede obrestovanja in razdolžbe prednost pred osnovnimi delnicami, do zneska, kakor ga ustanovi državna uprava in po pogojih, od nje določenih.

Dividenda, ki pristoji prednostnim delnicam, preden nastane osnovnim delnicam pravica do dividende, se ne sme odmerjati z več kakor s štirimi odstotki; tudi ne sme biti nikakega doplačila iz doneskov poznejših let.

Znesek resnične in nominalne napravne glavnice potrebuje odobrila državne uprave.

Pri tem veljaj to načelo, da se ne smejo v račun postavljati nikakoršni drugi stroški razen stroškov, ki se z dovolilom državne uprave res upo-

rabijo za sestavo projekta, za gradnjo in vredbo železnic vstevši nabavo vozil, in ki se prav izkažejo, in razen zneska, katerega določi državna uprava, za nabavo zaloge materiala in blagajničnih dotacij, prištevši interkalarne obresti in razdolžne kvote, ki se res izplačajo med grajenjem, in kar bo res kurzne izgube ob dobavi glavnice.

Ako bi bilo treba po popolni porabi prve napravne glavnice še drugih novih staveb, ali ako bi bilo treba pomnožiti obratne naprave, se smejo dotični stroški prišteti napravni glavnici, če je privolila državna uprava v namerjane nove stavbe ali v pomnožitev obratnih naprav, in se stroški izkažejo, kakor gré.

Družbena pravila in obrazci delnic, ki se izdadó, potrebujejo odobrila državne uprave.

§. 6.

Vojaščino bo prevažati po znižanih tarifnih cenah. Za uporablanje vojaške tarife za osebe in reči se bo v tem oziru in pa glede polajšil potujočim vojaškim osebam ravnati po določilih, katera bodo veljala vsaki čas pri avstrijskih državnih železnicah.

Ta določila je uporabljati tudi na deželno brambo in črno vojsko obeh državnih polovic, na tirolske deželne strelce in na žandarje, in to ne samo ob potovanju na račun državne blagajnice, ampak tudi, kedar potujejo te osebe službeno na svoj račun k orožnim vajam in priglednim zborom.

Koncesionar je dolžen, da pristopi k dogovoru, med avstrijskimi železniškimi družbami sklenjenemu zastran nabave in imetja opravnih reči za prevažanje vojakov in pa zastran vzajemnega pripomaganja z osebjem in z vozili za več vojaške prevoze, dalje da pristopi k vsakokrat veljajočim predpisom o železništvu za čas vojske in pa k dodatnemu dogovoru, ki je obveljal 1. dne junija 1871. l. o prevozu takih bolnikov in ranjencev, katere je na račun vojaške blagajnice prevažati ležeče.

Vsaki čas veljajoči predpis za vojaški prevoz po železnicah, in pa vsaki čas veljajoči predpisi o železništvu za čas vojske zadobé za koncesionarja moč z dnem, ko se prične po dopuščenih železnicah obrat. Predpisi enake vrste, ki se izdado po tem času, pa se ne objavijo v državnem zakoniku, zadobé za koncesionarja veljavnost tedaj, kadar se mu priznanijo uradoma.

Te dolžnosti ima koncesijonar samo v toliko, v kolikor se zdi njih izpolnjevanje izvršljivo z ozirom na drugotnost teh prog in na olajšila, podeljena vsled tega gledé na napravo in opremo.

Koncesijonar je dolžen, oddajaje službe se ozirati po zmislu zakona z dne 19. aprila 1872. l. (drž. zak. št. 60) na doslužene podčastnike iz vojske, vojne marine in deželne brambe.

§. 7.

Za prevažanje civilnih stražnih čet (varnostne straže, finančne straže itd.), naj enako veljajo znižani tarifni postavki, veljajoči glede vojaških prevozov.

§. 8.

Železnice, ki so predmet te dopustilnice, obratuje država ves čas dokler traja dopustilo, za račun koncesijonarja, in koncesijonar bode moral upravi državnih železnic povrniti stroške, kar jih bo res nastalo vsled tega obratovanja. Načini, kako je voditi ta obrat, se uredijo z obratno pogodbo, katero je skleniti med državno upravo in koncesijonarjem.

§. 9.

Koncesijonar ima dolžnost, po pogojih in pridržkih, navedenih v členu XII. zakona z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz l. 1895.), vsaki čas dopuščati državni upravi na njeno zahtevanje skupno porabo železnic za promet med že obstoječimi železnicami ali pa takimi, ki se še le napravijo in bodo v državnem obratu, in to takó, da bo imela državna uprava pravico, prosto določevaje tarife, za primerno odškodnino odpravljati ali dajati odpravljati cele vlake ali posamezne vozove po skupno porabljenih železnicah ali posameznih njenih kosih.

§. 10.

Dopustilna doba in ž njo vred v §. 9. lit. b) zakona o dopuščanju železnic izrečena obramba zoper napravo novih železnic se določa na 90 let, računeč od današnjega dne, ter mine po izteku tega roka.

Državna uprava sme izreči, da je dopustilo izgubilo moč tudi pred iztekom gorenjega roka, ako se ne bi izpolnjevale dolžnosti, v §. 2. usta-

novljene o začetku in dovršitvi gradnje in pa o začetku obrata, po taki krivdi koncesijonarja, ki bi se ne mogla opravičiti po zmislu §. 11. zakona o dopuščanju železnic.

§. 11.

Državna uprava si pridržuje pravico, da sme dopuščene železnice, ko bodo dodelane in v obrat oddane, vsaki čas odkupiti po nastopnih določilih:

1. Odškodnina, ki jo je plačati v slučaju odkupa, naj bo v tem, da izplača država delniško glavnicico, v kolikor bi v poprej omenjenem času še ne bila poplačana, v polni imenski vrednosti v gotovini ali v državnih zadolžnicah.

Te zadolžnice je pri tem računati po tistem kurzu, ki se pokaže za poprečnega med denarnimi kurzi, kateri so se v ravno preteklem polletju zaznamovali na dunajski borzi uradoma o državnih zadolžnicah enake vrste.

2. Po odkupu železnic in z dnem tega odkupa pride država, plačavši odškodnino, predpisano v št. 1, brez daljne odplate v bremen čisto last in v užitek teh tukaj dopuščenih železnic z vsemi dotičnimi rečmi, naj bodo premične ali nepremične, všteti tudi vozila gradivne zaloge in blagajnične zaloge, kake dovlačnice, ki so last koncesijonarja in družbena postranska opravila, in pa iz napravne glavnicice narejene obratne in pričuvne zaklade, ako niso bili ti že namenu primerno uporabljeni z odbrilom državne uprave.

3. Sklep državne uprave o izvrševanju državne pravice odkupa, kateri se mora zgoditi vselej z začetkom koledarskega leta, se v obliki izjave priobči železniški podjetbi najpozneje do 31. dne oktobra neposredno zadržnega leta pred odkupom.

V ti izjavi se določí:

- a) čas, s katerim se opravi odkup;
- b) železniška podjetba, ki je predmet odkupa, in drugi imovinski predmeti, kateri morajo, bode si kot pritiklina železniške podjetbe ali v poplačilo terjatev države iz drugih pravnih naslovov preiti na državo;
- c) znesek odkupnine, ki jo plača država železniški podjetbi, eventualno s pridržkom poznejše izprave začasno ovedene odkupne cene (št. 1) s povedbo plačilnega roka in plačilnega kraja.

4. Državna uprava si pridržuje pravico, postaviti ob enem z vročbo odkupne izjave posebnega komisarja, kateri mora paziti na to, da se stanje imovine od tega časa počenši ne izpremeni na škodo državi.

Vsaka oddaja ali obrememba nepremičnih imovinskih predmetov, navedenih v odkupni izjavi, potrebuje od časa odkupne izjave pritrditve posebnega komisarja.

Isto velja o vsaki prevzetbi novih dolžnosti, katere segajo črez mejo rednega opravnega obrata ali provzročujejo trajno obremenjenost.

5. Koncesijonar je dolžen, poskrbeti za to, da bo mogla državna uprava dne, kateri je ustanovljen za odkup, prevzeti fizično posest vseh v odkupni izjavi navedenih imovinskih predmetov.

Ako bi koncesijonar ne izpolnil te dolžnosti, ima državna uprava pravico, tudi brez privolitve koncesijonarja in brez sodnega posredovanja vzeti v fizično posest zgoraj oznamenjene imovinske predmete.

Pocenši s časom odkupa se bodo odkupljene železnice obratovale za račun države, in potemtakem so vsi obratni dohodki na korist, vsi obratni stroški pa na škodo državi.

Čisti doneski, ki se pokažejo po obračunu do časa odkupa, ostanejo železniški podjetbi, katera pak mora tudi sama poravnati vse iz gradnje in obrata železnice do zgoranjega časa nastajajoče obračunske dolžnosti in druge dolgove.

6. Vlada si pridržuje pravico, na podstavi odkupne izjave (št. 3) opraviti vknjižbo državne lastninske pravice na vseh nepremičnih imovinskih predmetih, kateri preidejo vsled odkupa na državo.

Koncesijonar je dolžen, dati državni upravi, ako bi to zahtevala, na razpolago pravne listine, katere bi bile morda še potrebne z njegove strani.

§. 12.

Ko mine dopustilo in tistega dne, ko mine, preide brezodplatno na državo neobremenjena last in užitek dopuščenih železnic in vse premične in nepremične pritikline, vštveši vozila, gradivne záloge in blagajnične zaloge, dovlačnice, ki so morda lastnina koncesijonarja, in družabna postranska

opravila in pa iz napravne glavnice narejene obratne in pričuvne zaklade v obsegu, povedanem v §. 11., št. 2.

Ko mine to dopustilo, in pa tudi, ko se železnici odkupi (§. 11.), obdrži koncesijonar last pričuvnega zaklada, napravljenega iz lastnih doneskov podjetbe, in pa kar bi imel po obračunih terjati, potem tudi last posebnih naprav in poslopij, narejenih ali pridobljenih iz lastne imovine, katere si je koncesijonar sezidal ali pridobil sam po pooblastilu državne uprave z izrečnim pristavkom, da té reči niso pritiklina železnic.

§. 13.

Državna uprava ima pravico, prepričati se, da je gradnja železnic in pa obratna naprava po vseh delih primerna namenu in narejena trdno, in ukazati, da se odvrnejo ali pa odpravijo napake na to stran.

Tudi ima državna uprava pravico, po svojem človeku pregledovati gospodarstvo, in sosebno po nadzornikih, pošiljanih ob stroških koncesijonarja, kakorkoli se ji vzvidi primerno, paziti, da se gradnja izvaja po projektu in pogodbi.

Ako se napravi délniška družba, ima komisar, ki ga postavi državna uprava, tudi pravico, kolikor se mu zdi primerno, hoditi v seje upravnega sveta ali drugega zastopa, kateri bo veljal za predstojništvo družbe, in pa v vélike zборе, ter tam ustavljati vse sklepe in odredbe, nasprotne zakonom, dopustilu ali družbenim pravilom, oziroma kvarne javni koristi in denarni koristi države; toda v takem primeru je komisarjeva dolžnost, si precej izprositi odločbo ministrstva za železnice, katero je dati brez odloga in katera veže družbo.

§. 14.

Državna uprava si pridržuje nadalje pravico, da se sme, ako bi se poleg vsega poprednjega svarila večkrat prelomile ali opustile v dopustilnici ali v zakonih naložene dolžnosti, poprijeti zoper to zakonom primernih naredeb ter po okolnostih izreči, da je dopustilo izgubilo moč še pred iztekom dopustilne dobe.

Wittek s. r.

140.**Četrty dodatek**

k izvršitvenemu predpisu k IV. glavnemu kosu zakona z dne 25. oktobra 1896. l. (drž. zak. št. 220) o neposrednih osebnih davkih.

(Razglašen z razpisom c. kr. finančnega ministrstva z dne 1. avgusta 1898. l.)

Preračun davčnega postavka.**Za uporabnost §. 173 merodajni dohodki.**

Člen 34, št. 5, naj se v bodoče glasi tako-le:

„5. Brez ozira na dohodke, oproščene po §. 154, št. 6, dohodki, ki niso zavezani davku, sploh ne pridejo v poštev v preračunu davčnega postavka.“

Člen 35 II naj se glasi v odstavku 2:

„Pri presoji vprašanja, če dohodki načelnika gospodarstva ne presegajo 2000 gl., so, ko se je oziralo na vse po §§. 160 in 161 pripustne odbitke, merodajni ovedeni dohodki (kakor se pokaže pri pravilno sestavljeni napovedi na drugi strani napovedi v predelku „Vsi dohodki znašajo torej“, oziroma se izkaže v predelku 23 cenitvenega vpisnika) prištevši dohodke, ki niso zavezani davku.“

Pri tem se bode ozirati na dohodke, ki po §. 153 niso zavezani davku, kakor tudi eventualno na dohodke, oproščene po §. 154.

Kaizl s. r.

141.**Razglas ministrstva za notranje stvari z dne 7. avgusta 1898. l.**

o ustanovitvi okrajnega glavarstva v Žižkovu na Češkem.

Njegovo c. in kr. apostoljsko Veličanstvo je z Najvišim sklepom z dne 5. avgusta 1898. l., deloma izpreminjaje upravno razdelitev kraljestva Češkega, blagovolilo najmilostiveje dovoliti ustanovitev okrajnega glavarstva z uradnim sedežem v Žižkovu.

Uradni okraj okrajnega glavarstva Žižkov bo obsegal sodni okraj Žižkov, katerega je odločiti od sedanjega političnega okraja Kraljevi Vinogradi in sodni okraj Řičan, katerega je odločiti od sedanjega političnega okraja Češki-Brod.

Politični okraj Kraljevi Vinogradi bode odslej obsegal sodna okraja Jilové in Kraljeve Vinograde, politični okraj Češki Brod v bodoče sodna okraja Češki Brod in Črni Kostelec.

Okrajno glavarstvo Žižkov naj prične svoje uradovanje s 1. oktobrom 1898. l.

Thun s. r.

